

۱. الف: مراتب خوف و رجاء به حسب چیست؟

ب: خوف افراد در مراتب مختلف، از چیست؟

مراتب خوف و رجاء به حسب حالات بندگان و مراتب معرفت آنهاست. ۱۸۱

خوف عامه از عذاب است - خوف اخص از عتاب است و خوف اخص خواص از احتجاب است.

۲. غفلت کسانی که متوقعند که حق تعالی هر کس را که مرتکب معصیت و فحشایی شد، فوراً جلوی او را بگیرد و او را قلع و قمع نماید از چیست؟ توضیح دهید.

اینجا دار امتحان و امتیاز شقی از سعید و مطیع از عاصی است و عالم ظهور فعلیات است نه دار بروز نتایج اعمال و ملکات. ۱۹۷

۳. تعریفی که مصنف از صبر و توبه بیان می نمایند را بنویسید.

صبر عبارتست از نگهداری نفس از بیتابی نزد مکروه ۲۰۴

توبه عبارتست از رجوع از طبیعت به سوی روحانیت نفس، بعد از آنکه به واسطه معاصی و

کدورت نافرمانی نور فطرت و روحانیت محجوب به ظلمت طبیعت شده. ۲۱۰

۴. وجوهی که برای معنای توبه نصوص بیان شده است را بنویسید؟ (چهار مورد).

۱- توبه ایست که نصیحت کند مردم را ۲- توبه ایست که نصیحت کند صاحبش را ۳- توبه

ایست که خالص باشد برای خدا ۴- نصوص از نصاحه است و آن به معنای خیاطت است ۵-

نصوص وصف برای تائب است یعنی توبه ایست که ۲۲۰

۵. الف: قوت و کمال تذکر به چه چیزی بسته است؟

ب: علامت گشوده شدن زبان قلب به ذکر چیست؟

بسته به قوت و کمال تفکر دارد. ۲۲۵

علامت آن اینست که زبان از قلب تبعیت می کند و زحمت و تعب تکرار مرتفع شود. ۲۲۷

۶. چرا در مواردی که غیبت جایز است باز اولی اینست که آنرا ترک نماییم؟

زیرا ۱- ممکن است همین غیبت به جای آنکه با داعی شرعی الهی باشد با داعی هوای نفس و

شیطان باشد. ۲- ممکن است بواسطه احتراز نمودن از آن در موارد جایز کم کم وارد شویم به

۷. و النية أفضل من العمل ألا و إن النية هي العمل

فرمایش امام صادق علیه السلام ناظر به چه چیزهایی می باشد؟

این فرمایش ناظر به دو چیز دارد: ۱- جزء صوری ملکوتی افضل از جزء مادی ملکی و نیت افضل از عمل است. نماز امیر المؤمنین و فلان منافق در ظاهر هیچ تفاوتی ندارد ولی یکی با نیتی که دارد معراج الی الله کند و دیگری با آن عمل سقوط در جهنم کند ۲- فنای عمل در نیت، غیر نیت چیزی در کار نیست و تمام اعمال در نیت فانی هستند و از خود چیزی ندارند. ۲۵۱

۸. علت کراهت و خوف از مرگ در ما و متوسطین(آنهایی که ایمان به آخرت ندارند) چیست؟

در ما به خاطر اینست که انسان فطرتاً حب به بقا و حیات دارد و از فنا و ممات متنفر است. در متوسطین به خاطر اینست که قلب آنها متوجه تعمیر دنیاست و از تعمیر آخرت غفلت ورزیده اند از این جهت میل ندارند از محل آباد به جای خراب منتقل شوند. ۲۶۱-۲۶۲

۹. عمده نشانه های صاحبان عقل و فقه را به همراه نتیجه آن ها بنویسید.

۱- به واسطه علم در قلب آنها حزن و اندوه و انکسار وارد شود. این انکسار و حزن علاوه بر اینکه قلب آنها را نورانی می کند مبدأ اصلاح نفس و منشأ قیام به وظایف عبودیت و بندگی می شود. ۲- با اینکه کاملاً قیام به عبودیت می کند، باز ترسناک باشد از اینکه از عهده شکر نعمت و حقیقت عبادت بر نیایی. پس قلبش مملو از خشیت و خوف شود. ۲۷۱-۲۷۲

۱۰. توضیح دهید، شخص و سواسی چگونه می تواند با تأمل و تفکر، خود را درمان کند؟

فکر کند آیا این عملی که می کند و می خواهد مرضی خداوند متعال باشد از کجا و از کی اخذ می کند. معلوم است عوام مردم از فقها، و مراجع تقلید از کتاب و سنت و طرق اجتهادیه، کیفیت عمل را بدست می آورند؛ پس وقتی ما مراجعه کنیم به کتب فقها، از عمل و سواسی تکذیب شده و بعضی از اعمال او را باطل شمرده اند و وقتی مراجعه می کنیم به احادیث شریفه می بینیم که عمل او را از شیطان شمرده اند و سلب عقل از صاحبش فرموده اند پس در این صورت انسان عاقل اگر شیطان بر عقلش مسلط نشده باشد و قدری تأمل و تفکر کند باید بر خود حتم کند که دست از این عمل فاسد